

ГОЛОВНЕ

ХРОНІКИ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ

№125, 20–27 грудня 2022

Шановні читачки та читачі нашого бюлетеня, вітаємо вас із Різдвом та Новим роком! У прийдешньому році бажаємо Україні перемоги, завершення цієї жахливої війни та миру для всіх нас.

Цей бюлетень є частиною активностей міжнародної платформи громадянського суспільства CivilMPlus, і ми намагаємося розвивати його відповідно до запитів нашої нинішньої та потенційної аудиторії.

Цей випуск — останній у такому форматі. Ми беремо невеличку паузу й незабаром повернемось до вас із новим інформаційно-аналітичним продуктом, який, сподіваємось, буде цікавим та корисним!

ВТРАТИ РОСІЇ — МАЙЖЕ 104 ТИСЯЧІ ОСІБ

Попри значні втрати, російські війська й надалі намагаються вести [наступ](#) на Бахмутському та Авдіївському напрямках та покращувати тактичне положення на Лиманському напрямку. Також вони намагаються посилити оборону міста [Кремінна](#) на Луганщині, оскільки його [деокупація](#) проторить Збройним силам України шлях до інших російських позицій у Донецькій та Луганській областях.

Росія [збільшила](#) обсяги техніки, військовослужбовців та боєприпасів, які перевозить залізницею до районів бойових дій. За словами Командувача Об'єднаних сил ЗСУ Сергія Наєва, військова загроза з боку [Білорусі](#) зростає, і потенціалу військ достатньо для проведення тактичних дій з обмеженими цілями, проте українські збройні сили вживають адекватних заходів для її зменшення.

Головні новини щодо ситуації в регіонах — [тут](#), а на фронті — [тут](#).

За [інформацією](#) Генштабу ЗСУ, станом на ранок 28 грудня страти Росії становлять майже 104 тисячі осіб. На основі відкритих джерел BBC вдалося встановити [імена](#) понад 10 тисяч загиблих, включно з майже 500 мобілізованими.

СИТУАЦІЯ ПОБЛИЗУ ЛІНІЇ ФРОНТУ

Російські збройні сили [обстрілюють](#) деокуповану частину Херсонської області кілька десятків разів на добу. 24 грудня обстрілу із реактивних систем залпового вогню зазнала центральна частина [Херсону](#), де не розташовано жодних військових об'єктів. Пошкоджено об'єкти цивільної інфраструктури, — житлові будинки, адміністративні будинки та транспорт. [Загинуло](#) щонайменше 11 та поранено 64 особи.

Триває [евакуація](#) до більш безпечних регіонів країни.

На тимчасово окупованій частині регіону життя також вкрай небезпечне. Так, у селищі Горностаївка запроваджено цілодобову «[комендантську годину](#)» з 25 грудня 2022 року до 3 січня 2023 року, що унеможлиблює виїзд людей, які де-факто є заручниками. Також заборонили [виїзд](#) через деякі блокпости на неокуповану частину країни.

Станом на 22 грудня [Нацполіція](#) України має підтверджену інформацію про загибель під час окупації регіону 332 мирних мешканців, включно з 17 дітьми. Також на окупованій частині регіону знайдено щонайменше 7 катівень та 8 місць несвободи.

[Репортаж](#) про роботу The Mozart Group — організації, що тренує українських військовослужбовців та евакуює мирних жителів із найнебезпечніших куточків країни, публікує Громадське, журналісти якого провели кілька днів з евакуаційною бригадою організації в Бахмуті та Соледарі.

РОСІЯ ЗБІЛЬШУЄ АРМІЮ І ПОСИЛЮЄ РЕПРЕСІЇ

Міністр оборони Росії Сергій Шойгу [анонсував](#) плани збільшити армію до 1,5 мільйона військовослужбовців, у тому числі кількість контрактників буде збільшена до 695 тисяч осіб. Він також запропонував поетапно збільшити призовний вік до 21 року, а його граничний вік — до 30 років. Ці заяви ще не мають законодавчого підтвердження, проте є [свідченням](#) прагнення керівництва Росії до довгострокової участі у воєнних діях. Водночас люди, які [відмовляються воювати](#), зазнають переслідувань, а Кремль [заборонив](#) підконтрольним йому ЗМІ розповсюджувати будь-які повідомлення щодо мобілізації.

Також російська влада посилила репресії проти опозиційно налаштованих громадян та незалежних ЗМІ. За [даними](#) проекту «ОВД-Інфо», за рік понад 20 тисяч осіб затримали за політичними мотивами, 378 кримінальних проваджень за антивоєнні виступи було ініційовано, і понад 210 тисяч сайтів заблоковано.

26 грудня в російському місті Енгельс (Саратовська область) сталася пожежа на аеродромі, де базується російська стратегічна авіація, яка використовується для ракетних ударів по Україні. Її площа становила 120 квадратних метрів. Міноборони Росії [заявило](#), що причиною пожежі став збитий український безпілотник, загинуло

троє військовослужбовців, проте авіатехніка нібито не зазнала пошкодження. За [повідомленнями](#) Збройних сил України, після вибухів російські військові літаки передислокували з аеродрому, а активність авіації зменшилася. Україна не підтверджувала причетності до цих подій.

УКРАЇНА ЗАКЛИКАЄ ПОЗБАВИТИ РОСІЮ СТАТУСУ В ООН

Міністерство закордонних справ України [закликало](#) держави-учасниці ООН позбавити Росію статусу постійної членкині Радбезу ООН та виключити її з ООН. У заяві наголошується, що право Росії входити до ООН є сумнівним, оскільки вона не відповідає критерію миролюбності держави, а до Ради безпеки вона приєдналася, не дотримуючись процедур Статуту ООН. Водночас підкреслюється, що її виключення із Ради безпеки не спричинить анулювання або перегляду ухвалених резолюцій. Росія як постійна членкиня Ради безпеки ООН натеper має можливість ветоувати резолюції. Наприклад, вона блокувала резолюції про створення трибуналу з розслідування аварії літака рейсу МН17, який збили в небі над Донбасом.

ПОШКОДЖЕНО МАЙЖЕ ПОЛОВИНУ ЕНЕРГОСИСТЕМИ УКРАЇНИ, ЇЇ МОЖЛИВО СТАБІЛІЗУВАТИ ДО ЛІТА

50 % енергосистеми України пошкоджено чи зруйновано внаслідок обстрілів. [Нестача](#) електроенергії є досі великою, аварійні відключення тривають у щонайменше в 5 областях. Станом на вечір 26 грудня майже [9 мільйонів](#) мешканців не мають світла. У Київській міській адміністрації [прогнозують](#), що екстрені відключення триватимуть усю зиму. Через масштабність пошкоджень для відновлення функціонування інфраструктури потрібен значний час, до того ж існує ризик нових атак. На [думку](#) міністра енергетики України Германа Галуценка, систему можна стабілізувати до літа в разі відсутності нових масованих обстрілів.

Останніми місяцями Служба безпеки України [нейтралізувала](#) сотні російських кібератак на об'єкти енергетики України, майже 30 із них могли стати надкритичними. Прем'єр-міністр України Денис [Шмигаль](#) зазначив, що влада не планує централізовано вивозити людей у разі масштабних відключень, проте вона працює, щоб унеможливити такий розвиток подій. Триває розбудова мережі «Пунктів незламності», де люди, які не мають світла, води, тепlopостачання та зв'язку можуть отримати допомогу. Уряд планує відкрити 15–17 тисяч пунктів у всіх регіонах України. Протягом року [фізичні особи](#) ввезли до країни 500 тисяч генераторів, насамперед невеликої потужності. МЗС і надалі [працює](#) із партнерами, які надають допомогу. Країни-союзниці передали Україні майже 500 великих генераторних установок для живлення важливих об'єктів. Європейський Союз [виділить](#) для України ще 900 генераторів, їх використовують, зокрема, для лікарень.

[Казахстан](#) передав українським закладам охорони здоров'я, які зазнають постійних атак у Миколаївській, Дніпропетровській, Харківській областях, 41 генератор. [Ізраїль](#) передав 17 генераторів для Херсонщини.

Також 15 генераторів передали до міста Миколаїв у рамках проєкту «Зміцнення суспільної довіри», що реалізується за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку ([USAID](#)). А Об'єднані Арабські [Емірати](#) передадуть постраждалим 2500 побутових генераторів невеликої потужності.

ФІНАНСОВА ДОПОМОГА: НОВІ ДЖЕРЕЛА

Країни [Великої сімки](#) (G7) у 2022 році мобілізували для України 32,7 мільярда доларів бюджетної підтримки, щоб допомогти країні покрити дефіцит фінансування. На 2023 рік виділено ще майже 32 мільярда доларів. За [даними](#) Мінекономіки України, наступного року Україна потребує 38 мільярдів доларів.

[Світовий банк](#) оголосив про новий пакет допомоги Україні на суму 610 мільйонів доларів для фінансування витрат, пов'язаних із виплатою соціальної допомоги, медичними послугами, зарплатами та комунальними платежами.

Також до держбюджету України надійшло два мільярди доларів гранту від [США](#) через Цільовий фонд Світового банку для виплати пенсій, медичних гарантій та соцвиплат.

Уряд [Нідерландів](#) протягом 2023 року виділить 2,5 мільярди євро на допомогу Україні. Ці кошти спрямовані на військову та гуманітарну допомогу, дипломатичну підтримку, відновлення інфраструктури та розслідування воєнних злочинів.

ДО БЮДЖЕТУ УКРАЇНИ НАДІЙШЛИ ПЕРШІ КОШТИ ВІД ВИЛУЧЕННЯ РОСІЙСЬКИХ АКТИВІВ У КРАЇНІ

Експорт російської сирої нафти [зменшився](#) на 54 % за перший повний тиждень обмеження цін, яке запровадили західні країни, — про це повідомляє Bloomberg з посиланням на інформацію про пересування танкерів.

США запровадили [санкції](#), які передбачають заморожування активів, щодо 10 російських компаній, пов'язаних із судноплавством. Також [Сенат](#) США схвалив поправку про арешт активів російських олігархів та передачу їх Україні.

До держбюджету України надійшло понад 3 мільярди гривень, — це перші кошти, які були отримані в результаті [вилучення](#) об'єктів права власності Росії та її резидентів в Україні.

ОГЛЯД ВІЙСЬКОВОЇ ПІДТРИМКИ

Президент США Джо Байден [схвалив](#) виділення одного мільярда доларів на оборонну допомогу Україні. Держдеп США [анонсував](#) додаткову допомогу обсягом 850 мільйонів доларів, до якої входить, зокрема, один зенітно-ракетний комплекс Patriot, який більш ефективно збиває крилаті ракети, балістичні ракети малої дальності й літаки, ніж системи протиповітряної оборони, які Україна отримала на сьогодні.

США розробили програму швидкого [навчання](#) українських [військовослужбовців](#), щоб розгорнути першу батарею Patriot в Україні менш ніж за півроку.

[Фінляндія](#) схвалила черговий пакет військової допомоги для України розміром 28,8 мільйона євро, також збройні сили країни братимуть участь у навчальній підтримці українських військових у Великій Британії у 2023 році. [Данія](#) додатково виділила понад 42 мільйони доларів на закупівлю озброєнь для України.

Громадське публікує [огляд](#) нової техніки, яку Україна отримала протягом останніх місяців. А The Washington Post розповідає, як технології країн-партнерок надають ЗСУ [перевагу](#) для протидії Росії.

СПРОСТУВАННЯ ФЕЙКІВ

УКРАЇНА ПРАГНЕ МИРУ, ПРОТЕ МАЄ ПРАВО НА САМОЗАХИСТ

Президент України Володимир Зеленський 21 грудня прибув з офіційним візитом до США. Прокремлівські «експерти» та [ЗМІ заявили](#), що зустріч Володимира Зеленського з президентом США Джо Байденом нібито свідчить про «відмову України від мирних перемовин із Росією», а надання Україні американських систем протиповітряної оборони Patriot назвали «провокаційними діями США та ескалацією війни». Ці заяви є фейками.

Під час першого з 24 лютого закордонного візиту Володимир Зеленський провів низку двосторонніх зустрічей, у тому числі стратегічне обговорення з президентом США Джо Байденом, який вважає, що війна в Україні увійшла в нову фазу, а також виступив з [промовою](#) в Конгресі. [Перемовини](#) стосувалися військової та економічної допомоги США, збереження санкцій проти Росії, а також можливостей завершення війни.

У [виступі](#) за підсумками зустрічі президент США Джо Байден заявив, що світова спільнота прагне якнайшвидшого закінчення війни Росії проти України, і підкреслив, що саме Росія не готова закінчувати війну і планує і далі вести агресію, у той час як Україна прагне миру. Президент України Володимир Зеленський погодився і вкотре наголосив, що Україна хоче завершити війну та досягти мирних перемовин, проте вони можливі лише за умови повного відновлення суверенітету України, звільнення захоплених українських територій та виведення російських військ.

США неодноразово [наголошували](#), що Україна може використовувати будь-які доступні методи та засоби самооборони від російської агресії, отже, військова допомога, зокрема передача систем ППО Patriot, не спрямована на ескалацію війни, а допомагає оборонятися від масованих ракетних ударів Росії по об'єктах критичної інфраструктури. Не йдеться про участь США у війні: тільки українські [військовослужбовці](#) використовуватимуть ці системи ППО та інше озброєння.

Видання Politico з посиланням на джерела зазначає, що в планах української делегації також була тема надання далекобійних [ракет](#) ATACMS та бойових безпілотників, на що США досі не погоджувалися. Деталі та підсумки [візиту висвітлювалися ЗМІ](#).

Наратив про те, що Україна нібито проти мирних переговорів — це російський фейк, який уже неодноразово [спростовували](#). Володимир Зеленський раніше сформулював мирний [план](#) у 10 пунктах, який, зокрема, передбачає координацію міжнародних

зусиль щодо встановлення радіаційної, ядерної, продовольчої, енергетичної безпеки, звільнення всіх полонених та депортованих, виведення російських військ та припинення бойових дій. Найближчим часом за ініціативою України відбудеться міжнародний [саміт](#) із цієї теми, а команда президента України Володимира Зеленського [планує](#) оприлюднити конкретні пропозиції щодо досягнення миру до першої річниці повномасштабного вторгнення Росії в Україну.